

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Folia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Drepturile noastre de întrunire.

III.

(*) Era un timp, când în fruntea celor, ce apărău libertatea întrunirii, stăteau corifeii de astăzi ai partidului liberal maghiar. Atunci ei detunau cu mare patos în cei ce confiscău aceste drepturi sfinte. Intre ei și Szilágyi Dezső, fost ministru coleg al lui Hieronymi și actual president al casei. Eă în ședințele dietei din 1878 ce dicea:

„Eu nu-i pot recunoște domnului ministru dreptul, ca libertatea întrunirii în Ungaria să o hotărască densul după chibzueta și placul propriu. În neg de dreptul puterea constituțională, ca existența dreptului de liberă întrunire să o stergă cu o singură trăsătură de penă.”

Er într-altă ședință observă tot Szilágyi cu și mai mare gravitate:

„Vom vedea pe ce se pune mai mare preț în Ungaria: pe lege ori pe ucazul ministerial, pe voința unei națiuni sau pe hamalii ministrului de interne. Ucazul ministerial nu-i vom da ascultare, și nici că ne este ertat a o face; acesta trebuie comunicat poporului... căci pe baza dreptului constituțional, cel ce dă ascultare ordinațiilor ilegale, părtaş se face și el la călcarea legii.”

Ne place a ne reaminti aceste sentințe atât de echitabile, acum, când cel ce le-a rostit s'a făcut însuși părtaş la călcarea legii, când de pe coturnele partidului uriaș de la putere, a contribuit și el la stergerea acestor drepturi.

Ne place a ni-le reaminti și din cauza, că basându-ne pe aceste sentințe, ne putem trage prima și importanta concluzie, la care am voit să ajungem.

Punctele de atunci de vedere ale lui Szilágyi au fost corecte.

Aceste puncte de vedere trebuie să ni le apropiăm, trebuie să le considerăm acum de ale noastre.

Nu ne este ertat a recunoște ministrului de interne dreptul, de a hotărî densul, după chibzueta sa, asupra libertății noastre de întrunire națională.

Și mai departe: cel ce recunoște, părtaş se face de călcarea unui drept cardinal al constituțiunei.

Din aceste puncte de vedere, și cu considerare la principiile inerente concepției de constituțiune, au mâncat și alegătorii români, întruniți în adunarea națională „parțială” din 28 Novembre 1894.

Etă hotărîrea acestei adunări:

„Adunarea alegătorilor români din Transilvania și Ungaria, convocată la Sibiu pe ziua de 28 Nov. 1894, pentru a se pronunța asupra ordinului ministrului de interne de dto 16 Iuliu n. a. e., prin care se sistază activitatea partidului național-român și i-se impune acestuia a se constitui cu statute aprobate de guvern:

Declară această ordonanță de ne-constituțională și nebasată pe nici o lege potrivită a patriei.

Și de vreme ce această procedură arbitrară nu s'a aplicat față cu nici un partid politic din patrie și suprimă un drept cardinal al cetățenilor:

Adunarea protestază solemn contra ei și declară hotărît, că națiunea română, conșcie de drepturile sale politice inalienabile, respinge dela sine presupunerea, că ea se va pleca să-și facă existența și activitatea sa politică pendentă dela arbitriul guvernului.”

Ori-cât s'ar pute dice despre această adunare, ori cum a fost pusă la cale și așa dicând improvizată, trebuie să recunoștem, că a fost ultima adunare națională a noastră și trebuie să recunoștem, că bine s'a conceput chemarea în direcția această.

Lași am fi, dacă am recunoșce cuiva îndreptățirea, de a ne nimici drepturi ce decenii de-arândul le-am exercitat nestingeriți și dacă ne-am umili înaintea unui ucaz de valoare trecătoare.

Și, ne-am nesocotit cu desăvârșire datorițele noastre cetățenesci, dacă nu ne am nisui cu toate mijloacele constituționale posibile a revenii iarăși în proprietatea drepturilor pierdute.

Perdute?

Dacă judecăm real și privim partea practică a lucrurilor, răspundem: deocamdată incontestabil!

Ieul a intrat afund în organismul nostru național. Partidul este spart, și de lovitură ministrului a amorțit ca de o puternică dosă de morfiu. Elementele ce-l constituiau sunt reslețite ca oile spăiate, și ori-cât ar alergera câte un politician idealist să înfripe partidul, deocamdată nu va isbuti.

Nu va isbuti, pentru că mare este forța ce ni-se opune și decisă este oblăduirea a se folosi de toate mijloacele pentru a împedeca reculegerea noastră.

Nu va isbuti, pentru că pricina zace și în mulți dintre noi înșine, cari, prin certe am slăbit și devenit incapabili de muncă, cari prin interese străine cauzei ne-am tăiat înșine căile pe cari aveam să înaintăm.

La desperare, seu cum am dice la cușite, însă totuși n'am ajuns.

Deși o stare mai rea, mai descentralizată, ca cum o avem, nu se poate închipui, totuși, dându-ne sémă de greutatea situației, nu ne perdem judecata și cumpetul; găsi-vom și fire de scăpare destule, numai să le căutăm.

Dreptul de întrunire națională deocamdată pierdut, am vădut, că ne-a mai rămas un alt drept constituțional, acela care se acórdă și tuturor muncitorilor și ființelor celor mai de jos din patrie, dreptul de întruniri populare.

Nu ne-a rămas deocamdată altceva în actuala noastră situație politică, în timpul politiceii noastre de abstenență, decât să usăm de acest drept.

În toate păturile inteligenței noastre, în pressă și în popor, se nutrește și manifestă dorința de-a ne vedea érași adunați, de-a da în masă curs liber

plângerilor noastre. Necasul și indignațiunea pentru noianul de neîndreptățiri ni s'au făcut ghem la inimă prin atâta tăcere; starea asta de înădușală e insuportabilă.

Scăpare din aceste stări aflăm deocamdată numai în întruniri populare.

În aceste întruniri datorința și privilegiu avem de-a reclama dreptul luat, dreptul de întruniri naționale.

În aceste întruniri ne putem formula jalbele noastre și așterne spre considerare la locurile cuvenite.

În aceste întruniri putem pune basă la stringerea rândurilor, la complanarea multelor disensiuni dintre noi, la delăturarea cel puțin relativă a animosităților.

Aceste întruniri, pe scurt, ne pot deveni noua noastră armă de luptă.

Ar fi această o armă de cari nu numai noi ne folosim, ci care este chiar acum manuată și practică de atâtea popore în alte țeri.

N'avem decât să reîmprospetăm în memoria cetitorilor nostri cele ce se petrec în timpul din urmă în Austria, unde naționalitățile au pornit o mișcare foarte intensivă în scopul afirmării caracterului lor național.

Adunări populare, ca cea din Eger și mai pe urmă cea din Teschen, sunt făcătoare de opinie în patrie, ba în Europa întregă.

Ca cetitorii nostri se vadă de ce caracter sunt adunările aceste din Austria, ce încapă în cadrul lor de acțiune, schițăm după „Reichswehr” despre adunarea din Teschen, ținută în 1 August, următoarele:

La ora indicată erau întruniți la 10,000 de cetățeni, veniți din Silesia, Boemia și Galiția. Multe edificii decorate cu stindarde. Adunarea se ține sub cerul liber. Pe o tribună împodobită cu flori se află bustul împăratului. Se fac constituiri. Se țin vorbiri înflăcărâte și se votază în unanimitate următoarele rezoluțiuni:

1. „Adunarea poporală din Teschen recercă pe înaltul guvern ces. reg. să influențeze în acea direcție, ca toate oficiile de pe teritoriul polon să se folosească de limba polonă (în scris și cu graiu viu) și ca toți oficianții, cari funcționează în mijlocul poporului polon, să cunoscă limba polonă.”

2. „Adunarea pro v o c ă pe înaltul guvern a da gimnasiului polon din Teschen cât mai îngrabă drept de publicitate.”

Judecând după aceste rezoluțiuni, cine dintre noi nu vede importanța astorfel de adunări, cine nu vede, că adunările populare din Austria ating nivelul adunărilor naționale, înlocuiesc lipsa acelor.

Ar însemna deci, că trăim în alt veac, dacă n'am grăbi a ne trage consecuențe de aci, dacă n'am grăbi a urma exemplele, ce alte popore oprimate ne dau.

Prilegiuri avem destule, — să ne folosim de ele.

Aceste am avut a le recomanda în atenția cetitorilor nostri.

Revista politică.

Din parlamentul magiar. În ședința dela 4 Aug., a. c., la pertractarea proiectului de lege, despre asigurarea acțiilor, la capitolul despre acțiile căilor ferate, contele Karolyi Sándor a vorbit și despre chestiunea trenurilor vicinale. Trebuie regulată odată și mocirla această, dice contele Karolyi, și la regularea ei nu concesionarii se se ia întie în considerare, ci interesul public. Legea despre concesionarea căilor ferate vecinale trebuie revisuită, ștergându-se sistemul concessionar, și puterea nu întreprindătorului, concesionarul, se o aibă, ci aceia, cari edifică calea. Blaskovich Ferencz vorbește despre împovăzarea comunelor cu sume teribile la edificarea astorfel de căi ferate, din cari ele la urmă nu trag nici un folos. — Proiectul a fost primit nemodificat.

În această ședință ministrii Daniel și Perczel și ministrul president Bánffy au răspuns la câte va interpelațiuni. Din aceste mai marcat a fost răspunsul ministrului președinte privitoriu la serbările dela Pojun. Ministrul president declară, că neprezentarea parlamentului înaintea Maiestății Sale cu ocaziunea acelor serbări, n'a fost un fapt intenționat. Deci rógă Casa, ce se considere afacerea de încheiată. Tot în legătură cu această mai declară ministrul president cu privire la primirea reprezentanților statului ungar în străinătate, că acum studieza chestiunea și va raporta la timpul seu; în casuri de lipsă până atunci va cere și sfatul parlamentului. — Camera primese răspunsurile cu majoritate de voturi.

Conflict greco-român. „Reichswehr” din 4 August publică sub titlul acesta o corespondență datată din Atena, în care se scriu următoarele:

„Foi franceze anunță, că între guvernul grecesc și cel român s'ar fi iscat un conflict. Guvernul din Bucuresci interdisese adevă tuturor grecilor, cari au părăsit România pentru a lua parte la resboiul greco-turcesc, de a mai rămâne în țără. Această procedură o urma și fața de acei greci, cari, ca supuși Turciei, au luptat alături cu grecii și au căutat refugiu în România. În urma demersurilor Greciei însă s'a redus această rigore într'acolo, ca acei greci și supuși turci de naționalitate grecescă, cari pot dovedi, că sunt în proprietatea necesarelor mijloce de existență, și că au pasapoarte în ordine, — să fie excepționali.

Cu acestea se credeau delăturate diferențele, însă înainte cu vre-o câteva zile comunică oficiul consular român în Grecia o nouă notă, conform căreia de aci înainte numai acei Greci vor ave înțrare în România, cari au deja în țără familie, rudenii seu proprietate imobilă. Acesta schimbare neașteptată a hotărîrii guvernului român, a produs o senzație generală și a stârnit din nou opinia, că trebuie să existe alianța turco-română.”

În cele următoare corespondentul din Atena al numitei foi amintesc încă unele impregiurări cunoscute, cari comprobă existența numitei alianțe.

Publicarea vestirilor de căsătorii ungare în România. Conform instrucțiunei pentru executarea legii despre căsătoria civilă în Ungaria, când impregiurările aduc cu sine, ca căsătoria intenționată să se publice și în alte state, publicațiunea are să se facă pe calea jurnalisticeii și în tot cazul în limba maghiară, ér dacă respectiva fôie în care se publică nu e scrisă în limba maghiară, atunci trebuie să se facă și în traducere, în limba în care apare respectiva fôie. Așa dispune instrucțiunea amintită. După

cum au venit însă arătări la ministerul nostru, unele din foile din România denegă publicarea acestor anunțuri și în limba maghiară. În consecință, ministerul nostru de justiție a îndrumat pe conducătorii de matricule, ca până la alta dispozițiune, pentru România vestirile de căsătorie se le publice prin intermedierea ministerului de justiție în foile „Voința națională”, „Timpul” și „Bukarester Tageblatt” din București. Acestă din urmă foie le publică și în limba maghiară.

Congresul sârbesc. „Magyarország” pretinde a sci, că congresul sârbesc în curând va fi dizolvat. Prin acesta va deveni acută și întregirea scaunului episcopesc vacant dela Buda.

Patriarchul Brankovics urgază întregirea acestui scaun, ca să pōtă pune în el pe o rudenie a sa, pe Bogdanovici, administratorul actual al eparchiei dela Sânt-Andreu. Corul episcopal însă, afară dōr de Popovici, episcopul dela Timișōra, nu consimte la întregirea acestui scaun, ci așteptă deslegarea problemei, că n'ar fi ōre mai bine să se desființeze această episcopie și în locul ei să se înființeze alta, la Zagrab. Episcopia dela Buda, episcopii o declară de superfluă, abia avēnd 12,000 de credincioși, până când cea dela Carlovē are prea mulți, și prin divizarea ei în două, s'ar putē înființa alta la Zagrab, la care s'ar alătura și cea dela Sânt-Andreu. Afară de acesta, neîntregindu-se scaunul ep. dela Buda, acesta s'ar putē aduce în legătură cu patriarchia dela Carlovē, și astfel s'ar da puțință, ca patriarchul să petrecă în fie-care an câte va luni și în capitala țării, și astfel ar putē corespunde mai ușor și problemelor sale reprezentative. — Combinațiunile acestea cu privire la episcopia Budei, dice „Magyarország”, au aflat aprobare și la guvernul maghiar.

Noua triplă alianță. Diarul „Soleil” din Petropole publică o epistolă, din care ar apărē, că s'a încheiat și o a două triplă alianță. Acesta ar forma-o Franția, Germania și Rusia și ar fi îndreptată contra Angliei. Ca răsplătă pentru alianță Rusia ar căpēta Bosforul și Dardanelele, Germania Holandia și eventual și Belgia, ēr Austro-Ungaria Peninsula Balcanică. Ce ar căpēta Franția, numita foie nu spune, ci observă numai atātă, că noua triplă alianță nu va fi în favorul Franției.

Programe școlare.

(Urmare).

Inștiințări pentru anul școlar 1897/8.

Pentru orientarea aceloră, cari doresc a fi primiți ca elevi în vre una din secțiunile seminarului archidieceșan gr. or. român în anul școlar 1897/8, se publică și în cadrul acestei programe normele în vigoare, și adevă :

4. Dispozițiunile cuprinse în regulamentul seminarial.

§. 29.

Primirea elevilor o face consistoriul archidieceșan, anume în secțiunea teologică senatul bisericesc, ēr în secțiunea pedagogică senatul școlar.

§. 31.

Tinerii, cari aspiră a fi primiți în vre-o secțiune a seminarului, au să-și presente consistoriului archidieceșan suplicile instruite în regulă (§. 34) cel mult până la 1 August st. v. avēnd cei primiți în secțiunea teologică a se presenta în persoană la 28 August pentru examinarea integrității lor spirituale și corporale cu întrevinerea medicului seminarial, ēr cei primiți în secțiunea pedagogică la 1 Septembrie st. v., și a satisface toți obligămintului prescriș în §. 35.

§. 32.

În secțiunea teologică se primesc în prima linie tineri, cari au absolvat 8 clase gimnasiale ori reale cu succes bun.

Încât însă numărul normal de 90 nu ar fi acoperit prin elevi cu pregătire normală de 8 clase, se pot primi și tineri cu pregătire de 6 sau 7 clase gimnasiale ori reale absolvate în regulă ; de asemenea se pot primi în cele din urmă și tineri cu pregătire de 4 clase gimnasiale ori reale, dacă acestia au și absolutoriul din secțiunea pedagogică.

§. 33.

În secțiunea pedagogică se primesc tineri, cari au împlinit 15 ani ai etății și au absolvat 4 clase gimnasiale, reale ori civile. Nefiind complet numărul normal, se pot primi elevi și cu pregătiri mai puținē, dacă supuși unui examen special de primire (§. 44) se vor afla apți pentru secțiunea pedagogică.

§. 34.

Pentru primire se recere, ca aspiranții se acudă la suplica scrisă cu mână proprie, pe lângă o descriere scurtă a vieții, următoarele documente în original :

- a) carte de botez ;
- b) testimoniu de scōlă ;
- c) atestat medical despre starea sănătății și anume, că nu are nici un defect spiritual său corporal.

§. 35.

Cei primiți au să solvēcă la cassa consistoriului archidieceșan taxa anuală pentru proviziunea în seminar, normată de consistoriu, și cu adevărită despre solvirea ei au să se prezenteze în cele dintăiu 3 zile ale lunii Septembrie la directorul seminarial pentru înmatriculare, avēnd a solvi aici taxa de 2 fl. normată în §. 23 punct a) pe sēma bibliotecii seminariale.

Spre acest scop consistoriul comunică atāt directorului seminarial, cât și cassei consistoriale lista elevilor primiți.

Elevii, cari intră în anul al doilea și al treilea, au asemenea să solvēcă la cassa consistorială taxa anuală și să producă directorului la înscriere adevărită despre solvirea ei.

§. 39.

Elevilor institutului se dă cuartir și vipt pe întreg anul școlar, fără a solvi altceva decât taxa seminarială (§. 35).

Taxa acēsta se pōtē solvi său întrēgă la începutul anului școlar, său în 2 rate egale, una înainte de înmatriculare respective de înscriere, ēr alta la 1 Februarie.

§. 44.

Examenale de primire pentru tinerii concurenți la secțiunea pedagogică, cari nu au pregătirile normale se fac în cele dintăiu 3 zile ale lunii Septembrie înainte unei comisiuni examinătore, care se compune din un comisar consistorial, din directorul seminarial și din toți acei profesori, la ale căror studii se referă examenul.

(Va urma).

Convocare.

Membrii „Despărțēmētului VIII Deva” al Asociațiunei transilvane, pentru literatura și cultura poporului român, precum și toți aceia, cari pōrtă la inimă mărēțul scop al Asociațiunei nōstre, prin acēsta se invită la *adunarea generală* a despărțēmētului, ce se va ținē în opidul *Dobra* la 10/22 August, (Duminecă) la 10 ōre a. m.

Ordinea de zi :

1. Deschiderea ședinței prin directorul despărțēmētului.
2. Raportul actuarului, despre activitatea subcomitetului, dela ultima adunare generală.
3. Raportul cassariului, despre starea cassei.
4. Alegerea unei comisiuni pentru conscrierea membrilor noi și încassarea taxelor restante.
5. Alegerea unei comisiuni pentru controlarea raportului prezentat de actuar, și a socotelilor de cassar.
6. Cetirea disertațiunilor însinuate cu 24 ōre mai nainte la directorul despărțēmētului.
7. Desbateri asupra propunerilor insinuate conform regulamentului.
8. Raportul comisiunilor exmisse.
9. Alegerea a doi delegați, pentru adunarea generală a Asociațiunii, ce se va ținē ēst an la Mediaș.
10. Statorirea locului pentru ținerea adunării generale pe anul viitor.
11. Dispozițiuni pentru verificarea protocolului.

Deva, la 12/24 Iuliu 1897.

Francisc Hosszu Longin, Dionisiu Ardelean,
director. actuar.

Noutăți.

Consistoriul archidieceșan în ședința școlară din 24 Iuliu v. a. c. a instituit de cateheți pentru elevii greco orientali dela scōlele străine și meserii din loc pe următorii :

1. Nicolau Ivan, ppresbiter și asesor cons. pentru gimnasiul superior de stat.

2. Ioan Popovici, diacon și 3. Dr. Elie Cristea, secretariu cons. pentru gimnasiul inferior de stat.

4. Dr. Ioan Stroia, prof. sem., gimnasiul și scōlele reale superiōre evanghelice-lutherane.

5. Elie Moga, diacon, pentru gimn. și scōlele reale inferiōre evanghelice lutherane.

6. Mateiu Voileanu, asesor consist. pentru scōlele elementare de stat, pedagogia de fete și elevele din mănăstirea Mărcicordianelor.

7. Dr. Petru Șpan, prof. seminarial pentru scōla civilă de fete română și elevele dela scōla evang. luth.

8. Gavril Hango, presbiter, pentru scōlele de fete dela mănăstirea călugărițelor.

9. Demetriu Cunțan, prof. semin. pentru scōla elementară evang. luth.

10. Demetriu Cămpăan, archivar consist. pentru scōla elementară rom. cath., ēr pe clericii absoluți 11. Ioan D. Șuț, și 12. Teodor Orlea pentru elevii meseriași.

Monarchul la Viena. Maj. Sa monarchul, care după scriile mai vechi ayē să stē la Ischl până la sfēșitul acestei luni și de acolo să plece la manevrele dela Bistrița, din cauza inundațiilor din Ischl, Mercuri dimineța a plecat la Viena.

Pentru inundați. Monarchul nostru a dăruit din casseta sa privată pe sēma inundațiilor din Austria de jos 20,000 fl., pentru cei din Boemia 30,000 fl., ēr pentru inundații din Moravia 50,000 fl.

Maj. Sa împērătēsa și regina Elisabeta a adunat în parcul castelului dela Ischl, pentru inundați, suma de 8200 fl.

Majestățile Lor regele și regina Saxoniei au dăruit pāgubiților prin inundații 20,000 de marce.

În Viena s'a constituit sub presiul primarului Lueger un comitet, care va ayē să caute căi și mijlōce pentru ajutorarea inundațiilor. În tōte districtele orașului se vor forma subcomitete.

Prim-ministrul Badeni a trimis locotenentului Austriei de sus 26,000 floreni, ajutoriu pentru pāgubiții prin inundații.

Intrevederi de domnitori. Impēratul Wilhelm al Germaniei a plecat Mercuri sēra la Petersburg, spre a întōrce visita ce a făcut-o țarul la Berlin, nemijlocit după urcarea sa pe tron. În suita Lui se află prințul Hohenlohe și secretariul de stat Bülow. Visita se face din îndemnuri de curtenie, este însă cu tōte aceste documentul intimității dintre curtea din Berlin și cea din Petersburg.

Refintors dela Petersburg, împēratul Wilhelm va veni în Ungaria la manevre pe 12 Septembrie.

Regele Belgiei, după cum se vestesce din Bruxela se pregătesce la Dünkirchen, spre a se întâlni acolo cu presiden-

FOIȚA.

† Doctorul Kremnitz.

În numărul precedent al foil nōstre am luat și noi notiță despre încetarea grabnică din viață a unuiu dintre cei trei distinși medici români, cari au scos din ghiarele morții pe Principele moștenitor, — despre mōrtea doctorului Kremnitz.

Acest triumvirat de bărbați destoinici ai sciinței deveniseră în timpul mai din urmă cunoșcuți, si populari prin tōte părțile locuite de români, căci cu toții eram plini de admirație față de cei ce în acest pericol, ce plana asupra țării românești, atātă pricepere și devotament au sciut dovedi.

Cu atāt mai pe neașteptate ne-a sosit scirea despre spargerea atāt de nemilōsă a acestui triumvirat. Acēstă întâmplare a stēnit durere în poporul românesc, ea a atins însă mai dureros acele cercuri înalte, în serviciul cărora doctorul Kremnitz s'a pus tōte forțele sale spirituale, în familia regală.

Drul Kremnitz rămăsese singur în giurul reconvașcentului principe. Di de di avea privilegiu de-ași vedea succesele sciinței

sale, de-a vedea înviorându-se puterile principei lui. Și precum grădinarul se bucură dacă o flōre prețioasă ofilită ēr își ridică capul prin îngrijirea-i neobosită, astfel se simția fericit doctorul, vēdēndu-și succesul, care îi devenise pe urmă ideal.

Nu i-a fost dat însă de-a gusta perfectă fericire, căci în inima proprie purta de mult vermele morții. Kremnitz suferia de o bōlă de inimă, care i-a pus capēt vieții.

Etă, după „Timpul” unele amēnunțe referitōre la el :

Sâmbătă sēra s'a răspândit în capitală trista scire, că dl Dr. Wilhelm Kremnitz, unul din cei trei medici, cari au îngrijit cu atātă devotament pe Principele Moștenitor, a încetat subit din viață ; detaliile lipseau. Mai mulți medici, pe care i-am întreat ne-au spus, că Drul Kremnitz suferea de mult de o bōlă de inimă. Din nefericire, atāt trista veste, cât și bănuelile medicilor erau exacte ; Drul Kremnitz se sfērșise Sâmbătă dimineța la ōrele 11, în castelul dela Foișor.

După informațiunile ce am cules la Sinaia, etă cum s'au petrecut acest trist eveniment :

De dimineța se aranjase o partidă de lawn-tenis, pe peluza din fața castelului Foișor, partidă la care lua parte și A. S. R.

Principesa Maria. Mai multe persōne de distincțiune, printre cari și defunctul doctor, urmau cu atențiune peripețiile jocului.

Deodată pe la ōrele 10 și jum., Drul Kremnitz duse mână la cap și dīse : „Mi-e rău !”

Se plāngea de amēțelă.

Fu ajutat să se urce în camera ce ocupa la Foișor, alături de camera principei Ferdinand, și aci, culcându-se ceru să i se facă un ceai ; dar abia sorbi din ceaiul, ce i-se aduse în grăbă și fu cuprins de convulsioni.

În timpul acesta se trimesese după dl Dr. Romalo, aflător în Sinaia, ēr. A. S. R. Principesa Maria se urcă în camera nefericitului doctor, căutând prin tōte mijlōcele să reție viața în corpul acelu, care căutase cu atātă sirguință pe Augustul ei Soț ; l'a fricționat cu mână ei cu apă de Colonia.

Tōte au fost însă zadarnice, căci câte-vă minute după aceea, când sosi dl Dr. Romalo, nu putū decât să constate, că ajutōrele sciinței deveniseră inutile : teribila bōlă își făcuse opera ei de destrucțiune ; doctorul Kremnitz, care suferea de insuficiența aortei, sucombuse, inima, încetând de a mai funcționa.

A fost imediat înștiințat M. S. Regele, care a fost adānc mișcat de acēstă mōrte

prematură ; M. S. Regina și A. S. R. Principesa Maria au presărat cu flori patul pe care zăcuē rămășițele pāmētesci ale celui ce fusese doctorul Kremnitz ; s'au telegrafiat d-nei Kremnitz, care se afla cu cei doi copii ai lor în Tirol.

Dl Dr. Buicliu plecând cu familia la Ems, ēr dl Dr. Cantacuzino fiind mai dinainte plecat în străinătate, doctorul Kremnitz era singurul medic al A. S. R. principelui Ferdinand, care rămăsese la Sinaia pe lângă Augustul bolnav. S'a telegrafiat atunci la Viena, unde se oprise dl Dr. Buicliu în călătoria sa, pentru a fi rugat să se întōrce în grabă la Sinaia.

Principelui Moștenitor i-s'a ținut ascunsă nenorocirea ce se întâmplase alături de camera sa.

După prānz, întrebând unde e doctorul, i-s'a răspuns, că e ușor bolnav de friguri.

Sēra, pe la ōrele 11, corpul doctorului Kremnitz a fost transportat dela Foișor într'un paraclis dela mănăstirea Sinaia.

Cortegiul era cât se pōtē de impunētor, priveliștea era mișcătōre : în întunerecul nopței, la lumina facelor, pe un drum mār-ginit de o parte și de alta cu brați, corpul regretatului practician, aședat pe un pat pus pe brancarde, era dus de 12 gardiști în uniformă ; urmau îndurerați M. S. Regina

tul Faure. Scopul acestei întrevederi după cum se afirmă e, ca să se facă posibilă întâlnirea împăratului Wilhelm cu presidentul Faure.

Moștenitorul nostru de tron, arhiducele Francisc Ferdinand, în decursul lunii lui August va călători la Sinaia, să cerceteze pe reconvalescentul moștenitor de tron al României. Visita acesta având caracter privat, primiri nu se vor face.

Regele Alexandru al Sârbiei Mercuri după prânz, dimpreună cu mamă-sa regina Natalia, a sosit la Budapesta. Din Budapesta regele Alexandru a plecat îndată la Viena, unde s'a întâlnit cu bolnavul său tată regele Milan. Din Viena a plecat la băile din Karlsbad. Regina Natalia din Budapesta aplecat prin Viena și Paris la Biadritz.

La conferența interparlamentară, ce anul acesta se va ține la Bruxela, pentru reprezentarea grupului unguresc, au plecat Marți: Pázmándi Dénes, Benke Gyula, Șerban Nicolau și Hock János. Conferența s'a început Mercuri.

Primejdia inundațiilor. În urma ploilor torențiale ce au băntuit țăilele din urmă în Austria, Dunărea a crescut în chip amenințător. Ținuturi întregi din Austria și Ungaria de pe valea Dunării zac ați sub apă; sâmbăturile și alte produse economice sunt nimicite. Chiar și orașele sunt amenințate de primejdia potopului. În Budapesta Dunărea a crescut atât de mult, în cât amenință cu inundare insula Margaretei. În oraș însă primejdia nu e iminentă.

În Pojon, Mercuri, înălțimea apei a ajuns la 773 cm. Insula Ceala (Csalóköz) și o parte a comitatului Moson e inundată. Unele au răpit cu sine diferite obiecte și produse. Pagubele sunt enorme. Au căzut jertfă undelor turbate vieți de oameni. Într-o mahala din Pojon vre-o 200 de case stau sub apă. În case apa a ajuns la 2 metri înălțime.

În apropiere de Wolfsthal, în Austria unde au mănă 2 jireți de bucate ale baronului Walterskirchen.

Din Viena se vestese, că Dunărea Joi dimineața a început să scadă.

În Győr, Dunărea, Raba și Rabta cresc neconținut. Joi, aleul și teatrul de acolo steteau sub apă. În comunele din giur primejdia e amenințătoare. Comunele Révfalu și Pataháza stau sub apă. O parte din locuitori și-au și cărat averea mobilă la Győr. În alte comune căsi și edificii economice au fost demolate și mănate de valuri.

Din Trautenau (Boemia) se vestese, că 50 de case de acolo au fost demolate prin inundații, ér vre-o 300 sunt nefolosibile. Comunele situate pe valea râului Aupa au fost aproape toate mănate de apă. În Freiheit, apa a dus mulțime de căsi și a nimicit stradele. În unele suburbii abia unde și unde se ridică din apă câte un părete mai

A. S. R. Principesa Maria, tot personalul curților regale și princiare și un numeros și distins public.

Duminecă dimineața, la orele 5, M. S. Regina a venit pe jos la grădină și a presărat cu flori, culese de însăși Suverana noastră în parcul Peleş, corpul doctorului Kremnitz.

D-rul Kremnitz era originar din Germania, dintr-o familie de iluștri practicieni în medicină. A luat parte la războiul franco-german, unde a obținut „Crucea de fier” pentru bravură militară. Venind apoi în România, a luat parte ca medic în războiul din 1877-78 și în „Memoriile Regelui Carol” numele Dr. Kremnitz e de multe ori pomenit pentru abnegația cu care îngrijea pe soldații răniți.

După campanie, Dr. Kremnitz a fost numit întâiu medic la spitalul Brâncovenesc, în secția condusă de Dr. Patzelt; apoi, la mărtea șefului său, i-a luat locul.

Soția regretatului Dr. Kremnitz e cunoscuta scriitoare Mite Kremnitz, din familia Bardeleben din Germania și a colaborat multă vreme cu Regina noastră la opere neperitore, semnate *Dito* și *Idem* (*Dito* era Regina, *Idem* d-na Kremnitz).

Înalt. În Marschendorf pagubele sunt necalculabile. Întreg orașul e sub apă. Casa orașului nu mai există. Primarul numai atâta a putut mântui din averea orașului, cât a putut duce cu sine. Dela direcția financiară au perit casele cu o sumă de 150,000 fl., bani gata, vre-o 14 oameni și-au găsit mărtea în valuri. Comunele Dunkenthal, Aupa, Reisengrund au fost cu desăvârșire nimicite. În Jungbuch, riul turbat a mănănat mai multe fabrici. Pagubele numai în Jungbuch se urcă la aproape o jumătate de milion. Peste 57 de oameni și-au găsit mărtea în undele râului Aupa.

Asasinări politice. Din Balcani sosesce iarăși scirea despre două asasinări politice. Din Belgrad se depeșează, că deputatul radical Svetozar Dremiacovici a fost ucis în propria-i locuință. Se susține, că ucigașii au fost tocmii de contrarii politici ai deputatului. — Celalalt cas s'a întâmplat în Bulgaria, patria asasinărilor politice. În Sofia au îndreptat asupra politicianului din opoziție Takev vre-o 15 pușcături, când acela a eșit la preumblare cu trăsura, dar nu el, ci scriitorul Constantinov, ce ședea lângă el, a fost nimerit și ucis. Că atentatul acesta n'a fost opera unei răsunări, se vede de acolo, că șeful de poliție din Sofia, Pigonov, n'a voit să iee la cunoștință arătarea despre asasinare și despre cas n'a făcut raport ministerului Stoilov.

Grevă în Triest. Din Triest sosesce scirea, că muncitorii de acolo se pregătesc să însceneze grevă, din pricina, că nu sunt mulțumiți cu starea în care se află. Deja de Luni începând înscenează și de și manifestații. Ba și ciocniri între poliție și muncitori s'au întâmplat. În 3 August turbările au luat dimensiuni mari, din pricina, că conducătorul muncitorilor, dr. Camber, asupra căruia subversază bănuiala, că ar fi îndemnând pe muncitori la grevă, — a fost încarcerat. Se așteaptă din pricina acesta în fiecare zi la erumperea grevei. În San-Marco 1300 de muncitori au întrerupt lucrul, și au înscenat demonstrații de stradă. Poliția dovedindu-se insuficientă, s'a acurât miliție pentru calmarea muncitorilor turbulenți.

Correspondență particulară

a „Telegrafului Român”.

Cetea, la 15 Iuliu 1897.

Onorabilă Redacțiune!

Diua de 31 Iuliu v., pentru poporul din Cetea, de religie gr.-or., din tractul Alba-Iulia, a fost o mare sărbătoare. Acesta comună sub înțeleptă conducere a preotului și fruntașilor, a devenit fală și mândria giurului întreg, prin ridicarea unei școle admirabile pentru mai mulți învățători.

La 11 ore după serviciul divin săvârșit în bis., poporul întreg în frunte cu comisarul protopopesc, Eremia Iliescu și cu parochul local Ioan Frâncu, asistat de o mulțime frumousă de domni și dame, venind la locul școlei, a săvârșit cele prescrie la sfîntirea școlei. Aici, atât părintele Iliescu, cât și parochul Frâncu și poporanul S. Truța au ținut câte o vorbire frumousă, cari au stors lacrimi de bucurie din ochii poporului.

Cântările bisericesti au fost de asemenea foarte bine executate din partea mai multor tineri teologi, veniți anume din deosebite părți.

După stropirea poporului cu apă sfințită a urmat banchetul anume întocmit pentru fruntașii poporului și străinii veniți.

Aici nu pot se nu amintesc dexteritatea întru îndestularea oșpeților dovedită, precum altă-dată, așa și acum, din partea soției parochului, preuțesa Maria Frâncu și a soției primarului Sava Anică. Firesce toasturile încă n'au lipsit.

Părintele comisar Iliescu a toastat pentru Excelența Sa Miron Romanul. Parochul local Frâncu pentru fostul protopop al acestui tract N. Ivan și pentru comisarul protopopesc. Dl Dr. Vasile Bologa foarte la loc a toastat pentru trifoiul din Cetea adecă, pentru preot, primar și notar. Studentul Barbu pentru poporul din Cetea, ér notariul Dărămus pentru oșpeții veniți.

Înălțător a fost banchetul și prin cântările naționale executate de tinerii teologi și studenți, acompaniați de muzică.

La 3 ore d. a., s'au început petrecerea tinerimei, carea s'a ținut în salele cele spațioase ale școlei, și care cu tot timpul ploios a reușit foarte bine. Mulțime multă atât de domni cât și dame și încă din depărtați mari. Petrecerea a durat până în ziua următoare pe la 8 ore dimineața, așa în cât își era o mai mare bucurie, vedând că vine ziua și nime nu se gata de plecare. Cuadrile și romane le-a jucat 50 părechi.

În pauză jocurile naționale, bătuta și călușerul, au fost foarte bine executate din partea mai multor tineri studenți.

Nu pot să nu amintesc, că în pauză, la cina comună, arangiată din partea tuturor familiilor prezente, a vorbit foarte frumos Dl Dr. Vasile Bologa, apoi protopretorele Szász Iózzsef în limba română, care laudând poporul din Cetea pentru ridicarea acestei frumoase școle, își exprimă dorința, ca celelalte comune să ia exemplul Cetenilor.

După cum s'au exprimat toți oșpeții, astfel de petrecere animată încă nu au mai vădut. Îndestulare generală.

Dacă timpul era mai frumos mulțimea de oșpeți era nespuse de mare. Cu toate acestea venitul încă a fost destul de frumos. Venitul brut 88 fl. 20 cr. Din care subtrăgându-se spesele, mai rămâne venit curat la școlă 30 fl., după informațiunile primite.

Ca de încheiere rog On. inteligența din Cetea, ca cât mai dese petreceri de acestea să plănuiască, cari lasă după sine frumoase suveniruri tinerilor și bătrânilor.

Un óspe present.

Dela „Reuniunea femeilor române din Sibiu”.

Dare de sémă.

Din Sibiu au contribuit dd: Eugenia Moga 1 șurtă; Luisa Rațiu soție de funcționar de bancă 1 service de rachie și 1 ținător de cărți de joc; Hersilia Vătășan, soție de funcționar de bancă 1 service de rachie și 1 ținător de cărți de vizită.

Dela dd Irina Măcellariu, soție de proprietar, Mercurea 2 cămeși românesce bărbătesci; Iustina Greavu, soție de sub-jude reg. 1 ștergar; Florentina Muntean, soție de notar cerc. Blaș, 1 ștergar; Elena Muntean abs. de preparandie, Blaș, 1 tavă; colect. d. Iustina Greavu.

Dela dl Ioan Maior din Roșia 4 șicle cu miere de stup.

Din Făgăraș dd: Elisaveta P. Popp brodărie pentru o păreche de pantofi; Elena P. Popp 2 ținătoare de fotografii; Letiția Micu 1 ținător de perii, brodat, — colect. d. Elisaveta P. Popp.

Din Alba-Iulia dela dd: Măriora și Cornelia Nicola, câte un ștergar.

Din Brad dela dd: Letiția și Zoe Rimbaș 1 tabletă brodată și 1 ștergar brodat.

Din Boroș-Ineu dela dd: Lucia Feier 1 ținător de ștergar, Valeria Feier 1 tabletă de pleuch.

Dela d. Maria A. Păcurariu, soție de protopop, din M. Ilia 1 ținător de batiste și 2 ștergare.

(Va urma.)

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Divorțul în biserica ortodoxă-răsăritenă și cea rom.-catolică,

de

Dr. Remus Roșca.

(Urmare).

Mijlocul cel mai acceptabil pentru justificarea și apărarea motivelor de divorț impuse, așa dicând, de necesitate, este statistica, oăci din datele statistice totdeauna se pot trage concluziuni sigure.

Pentru a putea comproba aserțiunea noastră cu privire la procedura bisericești ortodoxe, va fi bine să ilustrăm lucrul prin câteva cifre. Necunoscând vre-un op, care se ocupe de sistem cu acesta afacere, totuși, pentru-ca barem aproximativ să se facă evi-

dent acesta, mă provoc la statistica din patria noastră, edată de Dr. Láng Lajos și Dr. Jekelfalusi József sub titlul: „Magyarország népesedési statisztikájából”, în care se spune, că la 1000 căsătorii au fost despărțiri în:

	1880	1881	1882
1. Romano-catolici	1	1	1
2. Greco-catolici	3	2	2
3. Greco-orientali	7	6	6
4. Ev.-reformați	23	18	17
5. Ev.-luterani	33	26	20
6. Unitari	94	84	73
7. Israiliți	21	18	20

Fără îndoială, că aceste rezultate se referă la un timp foarte scurt, și la o populațiune cu mult prea mică, decât ca aceste date să fie apte pentru a putea trage concluziuni de valoare generală și nealterabilă, dar cu toate acestea pot servi încălta de dovadă, că biserica ortodoxă e aceea, unde divorțurile nu sunt în număr prea mare, dar nici în număr atât de neînsemnat, ca să nu fie justificată admiterea divorțului.

Pentru a se vedea, cam în ce proporțiune se ivesc motivele de divorț, servescă încălta spre orientare datele, ce se află în opul lui Franz Adolf „Handbuch der Statistik”, Breslau 1864, în care op la pag. 67 se află următoarele date:

	1858	1859	1860
1. Din mot. adulterului	594	663	603
2. „ „ pribegirii	598	567	494
3. „ „ maltratării	156	118	122
4. „ „ închisorii	181	156	158
5. „ „ beției	56	53	37
6. „ „ impotenței	5	6	3
7. „ „ morburilor grețose	8	5	4
8. „ „ maniei	4	2	4

Aceste date, deși nu se referă la biserica ortodoxă, totuși pot servi încălta de cunosură și dovedese, că în număr mai mare acele motive de divorț ocură, cari și-au basa nemijlocită în s. scriptură și s'au ivit și atunci când creștinismul a fost în era de aur, când s'au scris învățăturile testamentului nou, pe când acelea, cari s'au acceptat în consecuență logică ca impuse de neajunsurile ce se ivesc în viața conjugală, ocură în număr cu mult mai neînsemnat.

În cele de până aici am arătat mai ales punctul de procedere al bisericești ortodoxe, făcând totodată evident, că biserica romano-catolică a acceptat principiul indisolubilității căsătoriei. Dar a trebuit să vină și biserica romano-catolică la convingerea, că acest principiu nu se poate susține, și de aceea și-a luat refugiul la mai multe modalități, cari barem în parte să micșoreze nepracticabilitatea acestui principiu, și astfel a admis așa numitele impedimente dirimătoare și despărțirea de pat și de masă.

Despre despărțirea de pat și de masă în s. scriptură urmă nu se află, cel puțin nu în formă pozitivă, ci este numai o interpretare a cuvintelor evangelistului Mateiu cap. XIX v. 9., după cum acesta se poate vedea în opul citat mai sus a lui Georgiu Káldi, carele la nota 5 ȳice:

„Evangelistii Marcu și Luca iau dimitearea în înțelesul desfacerii legăturii conjugale, și pentru aceea o opresc necondiționat; evangelistul Mateiu însă ia dimitearea în înțelesul despărțirii de pat și de masă”.

Enunțatul evangelistului Mateiu însă atât este de clar, încât nu poate fi supus nici unei dubietăți, și interpretarea, ce se dă din partea bisericești catolice, este o interpretare forțată, fără nici un reson, și în cele din urmă, considerând consecuențele, este de combătut chiar și din punct de vedere moral, pentru-că: ce sunt consecuențele despărțirii de pat și de masă?

Lucru dela sine înțeles, că și biserica romano-catolică numai atunci pronunță acesta despărțire, când s'au adus dovești suficiente, că viața conjugală nu se mai poate susține, și urmarea e, că părțile conjugale trăesc una într-o parte, cealaltă într'alta, și amândouă părțile sunt expuse neajunsurilor de tot felul, fiind adese-ori silite să cadă în păcate grele, să-și continue viața în concubinată și să neglige creșterea copiilor. Și mai presus de toate viețuirea părinților în această stare e un exemplu detestabil pentru copii, inveninându-le inima lor crudă și nevinovată.

(Va urma.)

Nr. 393/1867

[128] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători din comunele mai jos înseminate, se deschide prin acesta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în fôia „Telegraful Român”.

1. Cublesul-român, cu salariu anual de 300 fl., din care 85 fl. dela popor prin repartitiune și 215 fl. ajutor de stat, cuartir și grădină de legumărit.

2. Galpuia, cu salariu anual de 300 fl. prin repartitiune dela popor, cuartir și grădină de legumărit.

3. Miluan, cu salariu anual de 300 fl. prin repartitiune dela popor în bani și naturale și cuartir în edificiul școlii.

4. Tamașa, cu salariu anual de 300 fl. prin repartitiune dela popor în bani și naturale, cuartir și grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a-și așterne cererile de concurs în termen de mai sus la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Având însă învățătorul a conduce cântările liturgice cu elevii, are a se prezenta în biserică înainte de alege, spre ași arăta dexteritatea în cântări.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Ungurașului.

Fizeș-Sânpetru, 10 Iuliu 1897.

In conțelegere cu comitetele parohiale.

Paul Roșca,
protopresb.

Nr. 324/897.

[129] 1—3

Concurs.

Pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni învățătoresci vacante din protopresbiteratul Branului, se eserie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare, și adică:

1. Răsnov, 2 posturi învățătoresci cu câte 300 fl.

2. Poiana Mărului, 2 posturi inv. cu câte 300 fl.

3. Cădlea, 1 cu salariu de 350 fl.

4. Șirnea, 1 cu sal. de 300 fl.

5. Mocciul superior, 1 cu salariu de 300 fl.

6. Vlădeni, 1 cu sal. de 300 fl.

7. Simon, 1 cu sal. de 300 fl. precum și cuartir liber și lemnele de foc necesare.

Doritorii de a reflecta la vr'una din aceste stațiuni, au a-și așterne cererile lor instruite conform legii, în termenul indicat la subsemnatul oficiu.

In Cădlea, Vlădeni, Poiana Mărului și Răsnov, cei ce vor înființa cor în 4 voci, vor primi încă 50 fl. anual

Zernești, 6 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Branului.

Traian Mețian
prot.

Nr. 379/897

[130] 1—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroh din parochia de clasa a III-a Reci, protopresbiteratul Mercurei conform ordinului Preaven. Consistoriu Arhidiece san din 10 Iunie a. c. Nr. 3527 Bis. se deschide concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Dotațiunea împreună cu acest post este în venit fixe și sigure de 412 fl.

Reflectanții la acest post sunt avisați, a-și așterne cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu în termenul deschis.

Informațiuni mai deaprobe se pot lua dela presedintele comitetului parochial din Reci.

Dela concurenți se așteptă, a se prezenta în o Duminecă seu sârbătore

la biserică pe lângă observarea dispozițiunei §-lui 18 din „Regulamentul pentru parochii”, spre a celebra și cventa.

Mercurea, la 14 Iulie 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mercurei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Droc,
protop.

Nr. 278/protop. 1897

[131] 1—3

Concurs.

Pe baza rezoluțiunei consistoriale din 8 April 1897 Nr. 2173 Bis. prin acesta se eserie din nou concurs pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Șeica-mare, protopresbiteratul Mediașului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post dau suma de 503 fl. v. a. anual.

Informațiuni mai de aprobe despre starea parochiei, se pot primi dela oficiul protopresbiteral și dela comitetul parochial.

Concurenții la acest post au a-și așterne cererile lor concursuale, instruite conform legilor din vigoare până la termenul prefapt subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Mediaș, 15 Iulie 1897.

Romul Mircea,
protopresbiter.

[117]

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr.-or. din opidul Hunedóra, în protopresbiteratul Hațeg, se publică prin acesta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în fôia oficiasă a arhidiecei „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest sunt: 400 fl. v. a. și cuartir.

Dela fiitorul învățător se cere însă ca să posedă și cunoștințe musicale pentru a putea compune și instrua un cor vocal cu adulți, în 4 voci bărbătesci, eventual un cor în 6 voci.

Reflectanții la acest post au a-și trimite petițiunile lor concursuale instruite conform legilor în vigoare până la termenul indicat comitetului parochial prin P. O. oficiu protopresbiteral al tractului Hațeg.

Din ședința com. parochial gr.-or.

Hunedóra, la 17/29 Iunie, 1897.

George Oprea, Nicolae Stoichitia,
par. și preș ad hoc. notar.

Cu scirea și consensul subscrisului:

Avram Stanca,
adm. protopresb.

Publicațiune.

Deputatul dietal Makfalvi Dozsa Endre, din comuna Ida-mare (Nagy-Ida, p. u. Teke, comitatul Clușului, Kolozsvár), are de vândare peste 100 care nutreț de trifoi, calitate bună, și dorește a-l vinde mai ales la oieri, cărora eventual le pôte da ca pășune de toamnă și un teritoriu de peste 220 jugere, aprobe tot rît. Cei ce reflectăză să binevoască a se adresa la numitul proprietariu în locul indicat mai sus.

[115] 2—3

Nr. 296/897

[123] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea unui post de învățător la școala capitală gr.-or. din Seliște, protopopiatul Seliștei, se serie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în țiarul „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul anual de 300 fl. v. a.

2. Bani de cuartir 50 fl. v. a.

3. Cuincenal de 50 fl. v. a.

Atât salariul, cât și banii de cuar-

tir se vor solvi din fondul școlii în rate lunare anticipative.

Reflectanții la acest post învățătoresc seși înainteze cererile lor concursuale, instruite conform legilor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis

Seliște, 6 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Seliștei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

„ARDELEANA”,

institut de credit și economii, societate pe acții în Orăștie.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000.

Circulație anuală: fl. 3,000.000.

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1. acordă împrumuturi cu interese de 8%;
2. primesce depuneri dela particulari cu 5 și cu 5½, ér dela corporațiuni culturale cu 6%;
3. cumpără și vinde realități;

4. cumpără și vinde mărfuri și produse;
5. arăndeză și exarăndeză realități!
6. cumpără și vinde efecte publice;
7. mijlocesce operațiuni, specificate sub 3, 4, 5.

La institut se mai află 500 acții proprii, puse în vindere conform Prospectului staverit de Direcțiunea institutului sub Nr. 68/1897.

Ori-ce afacere se pôte rezolva și informări se pot lua verbal în biurul institutului, ér în scris prin corespondență.

Orăștie, în Main 1897.

[73] 8—12

Direcțiunea.

Mare prăvălie

de

băcănie, candite, delicatose, bumbacuri etc.

a societății comerciale

„CONCORDIA”

Str. Măcelarilor Nr. 20.

Strada Baier Nr. 1.

Edificiul „Albinei”.

Vândare în mare și mic.

Tôte articolele aparținătoare sferei de băcănie, delicatose, candite și bumbacuri se pot procura cu prețurile cele mai moderate și în calitatea cea mai bună, la societatea „Concordia”.

Prăvălia noastră arangiată după recerintele moderne, numeroșele localități ce ne stau la dispoziție, precum și importul direct de mărfuri, ne pun în plăcuta poziție de a corăspunde tuturor așteptărilor.

În special recomandăm Onor. public următoarele articole: Cafea, prospătă de diferite soiuri, Zăhar raff. I-a, Stafide, Migdale, Mazere, Linte, Orez, Piper, Cuișore, Șafran francez, Thee, făină de toți numerii, Orange, Masline, Iere negre și roșii Șuncă, Salamă, Pesci marinați (Aalfisch, heringi, ruși), brânze proșpete, Liqueuri (E. Lichtwitz & Co.) Rum, Cognac.

Vinars curat de drojdii. — Vinars curat de prune.

Oțet de vin veritabil.

Vinuri curate și tot felul de ape minerale.

Fructe sudice, Oleiuri, Lumini, Săpunuri, Petroleu etc.

diferite săminte agronomice plombate și scutite de rocină cu prețuri forte favorabile.

Din despărțământul de textile recomandăm următoarele: Bumbacuri de țesut, Bumbacuri franțozesti veritabile (Marca D. M. & C.) albe și de diferite colori, Păr (Haras) bercă, Mătăsuri de cusut în diferite colori, etc.

Așteptând numeroșele comande ale Mult On. public și promițând serviciu prompt,

semnăm cu tótă stima:

„Concordia”,
societate comercială pe acții.

[59] 8